

CODLEANU VICTOR GHEORGHE

CURAJOȘII CERULUI



EDITURA UNIVERSITĂȚII LUCIAN BLAGA DIN SIBIU
2015

Bibl. Universitarii Sibiu

BZ53341160



Biblioteca Centrala a ULB Sibiu

S 355/260

CODLEANU VICTOR GHEORGHE

CURAJOȘII

CERULUI



*Mariana Frasca
2/1991*



George Costea

EDITURA UNIVERSITĂȚII LUCIAN BLAGA DIN SIBIU
2015

Universitatea "Lucian Blaga" SIBIU
BIBLIOTECA CENTRALĂ
Nr. inv. 248.511 20/14



Smaranda Brăescu (21 mai 1897 – 2 februarie 1948) a fost prima femeie pilot din România, prima femeie parașutist cu brevet din România, campioană europeană la parașutism (1931) și campioană mondială (în 1932, cu recordul de 7.200 m la Sacramento, SUA).

S-a născut în satul Hănțești, comuna Buciumeni, Galați.

Între anii 1924 – 1928 a absolvit cursurile Academiei de Belle Arte din București, secția Arta Decorativă și Ceramică.

În 1928, ca studentă la Belle Arte, asistă la un miting aviatic în București, unde vede și lansări cu parașuta. Cu aceasta ocazie îl cunoaște pe inginerul parașutist și constructor Heinlecke, cu care discută despre viitorul ei ca parașutistă.

La 1 Iulie același an pleacă în Germania și la 5 Iulie execută primul ei salt cu parașuta de la 600 m înălțime. Devine astfel prima femeie parașutist a României iar țara noastră devine a patra țară a parașutismului în lume.

Cu brevetul internațional de parașutistă participă la mai multe mitinguri de aviație din țară și din străinătate.

Recordul de atunci în Europa era deținut de o nemțoaică din Dresda (4.000 m) iar în America era de 5.384 m. Se decide să le depășească.

Îi vine în sprijin generalul Vasile Hentescu, primul român care o înțelege. Ea împreună cu lt. av. Alex. Păpăna stabilesc ce trebuia făcut pentru a bate recordul și curând încep antrenamentele împreună. Pentru omologarea recordului se stabilise data de 2 Octombrie 1931, cu lansarea de la 6.000 m înălțime.

Cel care o va urca la această înălțime era lt. Alex. Păpăna. Alte două echipaje însoțeau avionul cu parașutista, unul pilotat de cpt. av. Al. Gavela, celalalt de cpt. av. Cosma Constantin cu cpt. dr. Victor Emanuel, care o pregătise și o supraveghea medical.

Plutește 21 min. și 25 sec. până când atinge pământul în porumbiștea de lângă gară Saratinca, la 28 km. de Slobozia. Inscrisesse țării sale primul record național absolut (barbați-femei). Acest merit a fost răsplătit cu ordinul Virtutea Aeronautică clasa Crucea de Aur.



Curând Smaranda Brăescu pleacă în America, la New York, pentru a stabili și acolo marele record despre care puțini erau încrezători că ar putea fi realizat. La plecare însă ea spune: "Viața mea nu înseamnă nimic dacă o țin pentru mine. Viața mea o dăruiesc țării, dar vreau să o dăruiesc frumoasă și încărcată de glorie. Nu mă voi întoarce decât biruitoare."

La 25 decembrie 1931 ajunge la New York, iar la 10 ianuarie la o bază militară de la Sacramento de lângă San Francisco.

În 19 Mai 1932 se fixează data lansării de la 24.000 picioare (7.200 m) a parașutistei române Smaranda Brăescu. Ea realizează saltul și demonstrează doborarea recordului deținut de americani, de 21.733 picioare.

Această știre, omologată de către Federația Aeronautică Internațională, a ocolit pământul cu viteza mijloacelor de comunicare de atunci, înscriindu-i numele în Cartea de Aur a aviației.

Cât timp s-a aflat în America, până în data de 8 octombrie 1932, își ia brevetul de pilot de avion.

La 20 august 1932 este invitată la un mare miting de aviație la Montreal în Canada, unde avionul cu care venea de la New York fusese escortat de 30 avioane, dând importanța mitingului și parașutistei române. Recordul stabilit aici va fi cu greu doborât, abia peste 20 de ani un alt roman, de Traian Demetrescu-Popa, în 1951.

La întoarcerea în țară, în 1933, este oprită în Italia la Genova, unde i se organizează o grandioasă recepție și este primită de ministrul aviației, mareșalul Italo Ballo. De aici este invitată de Papa la Roma, pentru a fi cunoscută și de acesta, fiind de aceeași gintă a popoarelor lor. Devine legendară.

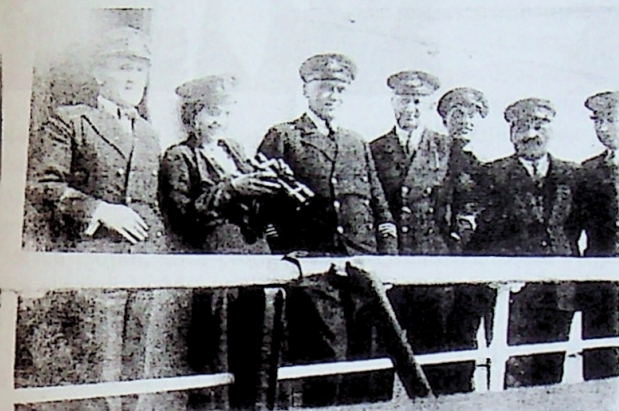
La începutul anului 1936 reușește, cu sprijinul unor firme din țară, să achiziționeze un avion englezesc de mic litraj, marca Milles Hawk, cu care se încumeta, așa cum și-a dorit să realizeze, performanțe comparabile cu cei mai mari aviatori din lume. Avea gândul de a traversa

chiar Atlanticul, idee ce o stăpâna din momentul în care traversa Marea Măneci cu avionul propriu, pe un timp nefavorabil zborului.

Proprietara a două avioane, un biplan de tip Pevuez și un bimotor de tip Milles Hawk, cu cel de-al doilea, în 1932 a stabilit primul record de traversare a Marii Mediterane în 6 ore și 10 minute, străbătând distanța de 1100 Km, între Roma și Tripoli.

În același an 1932, la 19 mai, devine campioană mondială la parașutism, în urma unui salt realizat cu o parașuta de construcție românească, de la înălțimea de 7400 de metri, cu durata de 25 de minute. Un lucru remarcabil, acest record fiind depășit cu doar câțiva metri, abia peste 20 de ani! Recordul sau a fost omologat de Aero Clubul din Washington.

În timpul războiului a fost activă ca pilot în celebra "Escadrila Albă" de avioane sanitare, pe frontul de Răsărit și apoi pe frontul de Vest în Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia.



Traversarea Atlanticului rămâne totuși o iluzie pentru ea, întrucât urmează ani grei, mai ales după 1940, când după actul Ribbentrop-Molotov, ea nu poate rămâne indiferentă.

În 1942 o găsim încadrată în escadrila de transport ușor, curând devenită Escadrila Albă, alături de alte avioane române, Nadia Russo, Virginica Dițescu, Eliza Vulcu, Mariana Drăgescu, și altele cunoscute pe frontul de Est.

După 23 August 1944, încadrată în Escadrila 13 Legătură, participă la

Campania din Vest, în Ardeal, apoi peste hoatre la Nyiregyhaza, Miskolc, Rimaska Sabota, Trencin și, în ultima parte a războiului, la Piestany în Cehoslovacia.

Principalele misiuni ale Escadrilei Albe erau legate de evacuarea militarilor români rănțiți pe front.

Dar după 1945, apar zile grele pentru întreaga elită a armatei române, pentru că începe distrugerea ei de către comuniști. Dacă pentru cei mai mulți români se deschid porțile pușcăriilor, ori încep marginalizările și aruncare pe drumuri fără simbrie, nici ea nu s-a bucurat de un regim mai bun, mai ales că avea convingeri democratice și un incontestabil prestigiu în țară și în străinătate.

Se înrolează în marea armată necunoscută și nevăzută a anticomunismului din România. Intră în organizația **Sumanele Negre**. Alături de înalte personalități române semnează acel memoriu adresat ONU, care demască falsitatea alegerilor din 19 Noiembrie 1946, memoriu pe care-l predau Comisiei Aliate de Control, respectiv delegatului american. Acesta, însă, îl încredințează colegului sovietic.

Imediat alertă a intensificat hăituirea semnatarilor acelui memoriu. Smaranda Brăescu a trebuit să fie ascunsă de cunoscuți și oameni de bine, printre care amintim pe preotul Anton Pet, preotul Matei Dumitru, preotul Gheorghe Pet, apoi un văr de-al său, șeful de post din Richiteni.

A fost găzduită de prof. dr. Ion Ghiorghiu și fiul său Mihai Ghiorghiu și dr. N. Falcoianu. E un timp găzduită de ferma Congregației Maicii Domnului din Cluj, cu un buletin fals pe numele de Popescu Maria.

Imbolnăvindu-se de cancer mamar, este operată de prof. dr. Falcoianu și internată pe ascuns la Clinica Universitară Cluj, sub supravegherea prof. dr. Iuliu Hațeganu.

Cu toate îngrijirile, se stinge din viață la 2 februarie 1948 și este înmormântată sub numele de Maria Popescu în cimitirul central din Cluj.

Cei care au ajutat-o să nu fie arestată de securitatea comunistă română, au plătit cu ani grei de temnița acele binefaceri cu care veniseră în sprijinul celei care a fost Smaranda Brăescu. În prezent, o stradă din București a fost denumită în memoria sa.

